

ANALYYSI

Talous palannut loivaan kasvuun

6.7.2016 – Analyysi – Suomen talous

Taloukasvu jatkui vuoden alkupuolella kapea-alaisena. Maltillista kasvua tuki yksityisen kulutuksen ja rakennusinvestointien lisääntyminen. Teollisuuden ja viennin käännettä saadaan yhä odottaa. Brexit varjostaa näkymiä.

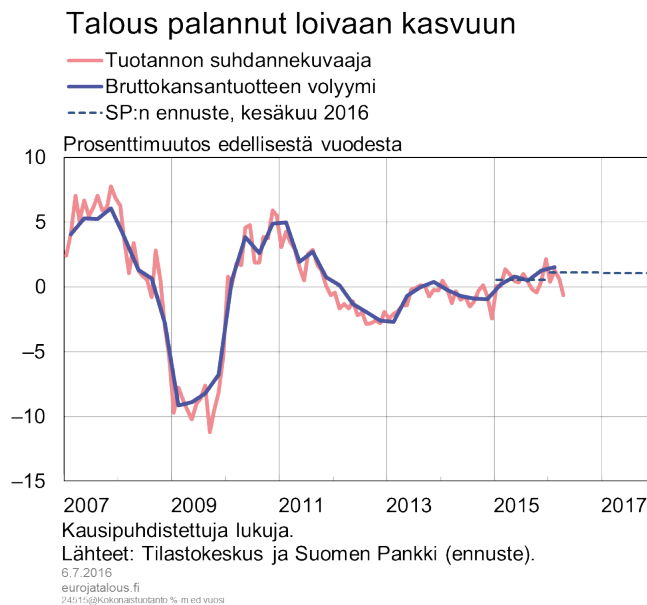
Tässä artikkelissa käsitellään Suomen kokonaistalouden kehitystä tuoreimpien tunnuslukujen valossa. Suomen Pankin ennuste julkaistaan kesä- ja joulukuussa.

Talous jatkoi kasvuaan vuoden alussa

Suomessa bruttokansantuotteen kasvu oli hieman ennakkotietoja vahvempi vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä. Tuoreimman neljännesvuositilinpidoon mukaan bruttokansantuote kasvoi 0,6 % edellisestä neljänneksestä ja 1,6 % vuodentakaisesta. Talous on kasvanut nyt kaksi perättäistä neljännestä ja kasvu jatkui yksityisten investointien ja yksityisen kulutuksen tukemana.

Vuoden toinen neljännes käynnistyi heikosti tuotannon suhdannekuvaajan supistuessa. Huhtikuussa tuotannon suhdannekuvaaja supistui –0,4 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Myös laajaa indikaattorimateriaalia hyödyntävät Suomen Pankin lyhyen aikavälin ennustemallit viittaavat kokonaistuotannon kasvuvauhdin lievään hidastumiseen toisella neljänneksellä. Mallit ennustavat toisen neljänneksen kasvuksi 0,2–0,3 % edellisestä neljänneksestä.

Kuvio 1

Kokonaistuotannon kasvu tarkentui hieman ylöspäin

Tilastokeskus julkisti 3. kesäkuuta kansantalouden neljännesvuositilinpidon ennakkotiedot, jotka sisältävät uusimmat tilastot Suomen talouden kehityksestä vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä sekä tarkistettut tiedot vuoden 2015 neljännesvuosikehityksestä. Julkistuksessa bruttokansantuotteen kasvu tarkentui hieman paremmaksi kuin aiemmin julkaistu pikaennakkotieto. BKT:n ensimmäisen neljänneksen vuosikasvu nousi 0,6 prosenttiyksikköä aiempaa nopeammaksi (nyt 1,6 %, edellinen 1,0 %). Ensimmäisen neljänneksen kasvua edellisestä neljänneksestä tarkistettiin 0,2 prosenttiyksikköä ylöspäin ja varsinkin 2015 viimeisen neljänneksen kasvu korjaantui selvästi aiemmin arvioitua suuremmaksi (nyt 0,5 %, oli 0,1 %).

Vuoden 2015 toteutunut parempi kehitys antaa vuodelle 2016 hieman paremman lähtökohdan.^[1] Tarkistettut kokonaistuotannon tiedot aiheuttavat teknisesti lievän positiivisen ennusteriskin Suomen Pankin kesäkuussa julkaistuun ennusteeseen. Mikäli bruttokansantuote jäisi loppuvuonna vuoden ensimmäisen neljänneksen tasolle, muodostuisi vuoden 2016 vuosikasvuksi 1,1 %.

Vuoden ensimmäisen neljänneksen 0,6 prosentin neljänneskasvuun vaikutti eniten yksityisen kulutuksen lisääntyminen (kasvuvaikutus 0,3 %-yksikköä). Yksityisten investointien kasvuvaikutus oli 0,2 %-yksikköä. Viennin supistumisesta huolimatta nettovienti tuki hieman kasvua, sillä tuonti väheni vientiä enemmän. Sen sijaan julkisen kysynnän kasvuvaikutus oli negatiivinen (–0,1 %-yksikköä).

Menneen vuoden aikana talouskasvu on nopeutunut Suomessa. Kuviossa 2 esitetään

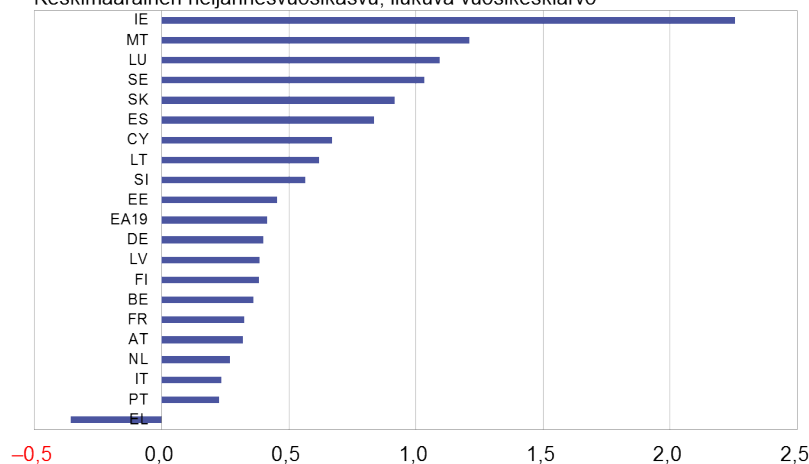
1. Bruttokansantuotteen tarkentumisen johdosta vuodelle 2016 siirtyvä kasvuperimä nousi 0,4 prosenttiin (oli 0,2 %).

neljän edellisen neljänneksen aikana toteutunut keskimääräinen neljännesvuosikasvu Suomessa ja valikoiduissa eurooppalaisissa maissa. Suomessa kasvu on ollut keskimäärin 0,4 prosenttia ja talous kasvanut lähes euroalueen tahtiin.

Kuvio 2

BKT:n kasvu eri maissa

Keskimääräinen neljännesvuosikasvu, liukuva vuosikeskiarvo

Lähde: Eurostat

6.7.2016
eurojatalous.fi
32757@DataBKTcalc

Brexit varjostaa näkymiä

Ison-Britannian kansanäänestyksen tulos EU:sta eroamisen puolesta on aiheuttanut voimakasta liikehdintää koroissa, pörseissä ja valuuttakursseissa. Tuloksen selviämisen jälkeen Helsingin pörssi aluksi laski voimakkaasti, mutta oli palautunut lähes entiselle tasolle maanantaihin 4.7. mennessä. Suomen valtion 10-vuoden velkakirjan korko oli laskenut -0,22 prosenttiyksikköä. Euro oli vahvistunut puntaa vastaan lähes 10 %, mutta heikentynyt dollariin nähden.

Sekä IMF:n^[2] ja OECD:n^[3] arvioiden mukaan Ison-Britannian eron kielteiset vaikutukset ovat selvästi suuremmat Isolle-Britannialle kuin EU:lle. IMF:n arviossa Ison-Britannian bruttokansantuote on 1½–5 % perusuraa heikompi vuonna 2020. OECD:n laskelma on samansuuntainen ja tuotantotappio olisi noin 3 %. IMF:n mukaan EU:n bruttokansantuote olisi 0,2–0,5 % perusuraa heikompi muutaman vuoden kuluttua. Vaikutus Suomeen olisi kuitenkin pienempi kuin euroalueella keskimäärin. OECD:n arvio negatiivisesta vaikutuksesta EU:n tuotantoon on noin 1 % vuoteen 2020 mennessä. Arviot sisältävät luonnollisesti huomattavaa epävarmuutta.

Brexitillä on useita vaikutuskanavia Ison-Britannian talouteen. OECD:n arviossa vuoteen 2020 mennessä kielteiset vaikutukset Ison-Britannian talouteen välittyvät mm. kaupan vähentymisen, luottamuksen heikkenemisen, riskipreemioiden nousun ja maahanmuuton vähentymisen kautta.

2. IMF (2016), "United Kingdom: Selected Issues", IMF Country Report No. 16/169.

3. OECD (2016), "The consequences of Brexit: a taxing decision", OECD Economic Policy Paper No. 16.

Ison-Britannian irtautuminen EU:sta heikentäisi Suomen talouskasvua mm. kauppakanavan kautta. Suomen vientikysyntä heikkenee sekä Ison-Britannian tuonnin jäädessä aiempaa vähäisemmäksi talouskasvun ja punnan heikentyessä että EU:n hieman hitaamman talouskasvun seurauksena. Epävarmuuden lisääntyminen voi myös heikentää kotitalouksien kulutusta ja yritysten investointeja. Suorien sijoitusten osuudella tarkasteltuna Suomi ei ole kovin altis Ison-Britannian kehitykselle. Suomesta tehtyjen suorien sijoitusten kanta Iso-Britanniaan oli noin 1 % BKT:stä vuonna 2014, mutta sen sijaan portfolioinvestoinneilla mitattuna altistuminen on selvästi suurempaa. Portfolioinvestointien kanta vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vastasi runsasta 8 % Suomen vuotuisesta BKT:stä. Muuttoliikkeellä mitattuna Iso-Britannia on Suomelle keskeinen maa, joskin lukumääräisesti muuttujia on vähän. Iso-Britannia oli kolmanneksi tärkein kohdema Suomesta pois muuttaneille 8 prosentin osuudella vuonna 2015 (runsa 1 300 henkeä). Suomeen muuttaa Iso-Britanniasta vuosittain noin 1 000 henkeä.

Ison-Britannian merkitys Suomen vientikumppanina on vähentynyt huomattavasti vuosituhatien alusta, mikä rajoittaa kauppakanavaikutusta. Vuonna 2000 koko tavaraviennistä noin 9 prosenttia suuntautui Iso-Britanniaan. Viime vuonna osuus oli enää runsas 5 prosenttia. Iso-Britannia oli v. 2015 Suomen kuudenneksi tärkein vientimaa hieman Venäjää pienemmällä vientiosuudella. Suomesta Iso-Britanniaan suuntauneen palveluviennin osuus koko palveluviennistä oli noin 6 prosenttia (1,3 mrd. euroa) vuonna 2014. Monelle muulle EU:n jäsenmaalle, kuten Hollannille, Irlannille ja Belgialle, on Ison-Britannian osuus viennistä merkittävämpi kuin Suomelle.

Taulukko.

Suomen ja Ison-Britannian välinen tavarakauppa

Tärkeimmät tavararyhmät Suomen ja Ison-Britannian kaupassa vuonna 2015

	Milj. EUR	Osuus, %
Vienti Isoon-Britanniaan	2 780	100
Paperi ja pahvi	791	28,5
Kivennäisöljytuotteet, raffinoidut	441	15,9
Sahattu ja höylätty puutavara	188	6,8
Vaneri, lastu- ja kuitulevy yms.	88	3,2
Erittelemätön	62	2,2
Tuonti Isosta-Britanniasta	1 709	100
Moottoriajoneuvot henkilökuljetukseen	298	17,4
Erittelemätön	137	8,8
Lääkkeet	103	6,0
Mittaus-, tarkkailu- ja analyysikojeet	34	2,0
Muut sähkökoneet, -laitteet	32	1,9
Lähde: Tulli.		

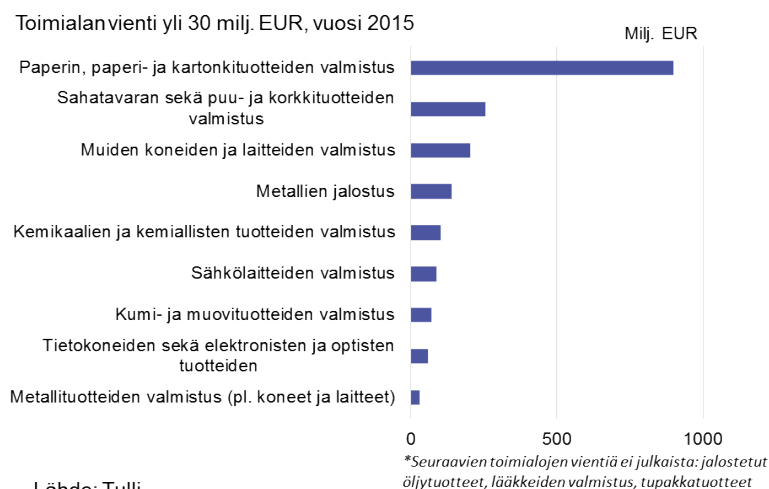
Vuonna 2015 Suomesta vietiin Isoon-Britanniaan tavaraa 2,8 miljardin euron arvosta ja kauppataase oli noin yhden miljardin verran ylijäämäinen. Vienti on huomattavan keskittynyttä sekä metsäteollisuuden että kemianteollisuuden tuotteisiin. Viidestä tärkeimmästä vientihyödykkeestä kolme on metsäteollisuuden tuotteita (taulukko). Toimialoista myös metalliteollisuuden vienti on huomattavaa. Viime vuonna metalliteollisuuden tuotteita vietiin Isoon-Britanniaan runsaan 500 miljoonan euron edestä.

Kuviossa 3 esitetään teollisuuden tavaravienti toimialoilla, joiden vienti Isoon-Britanniaan oli yli 30 miljoonaa euroa vuonna 2015. On syytä panna merkille, että jalostettujen öljytuotteiden toimialan vienti puuttuu kuvioista, sillä tietoja ei julkaista.

Kuvio 3

Teollisuuden tavaravienti Iso-Britanniaan toimialoittain*

Toimialanvienti yli 30 milj. EUR, vuosi 2015

Lähde: Tulli

6.7.2016
eurojatalous.fi
32674@TeollisuudenVientiUK2015

[Suomen Pankin kesäkuun 9. julkaistuun talousennusteeseen](#) Brexit tuo alasuuntaisen riskin. On kuitenkin huomattava, että ennusteen julkaisun jälkeen Suomen taloutta on kohdannut myös positiivisia tekijöitä, sillä mm. kilpailukyky sopimuksesta on päästy yhteisymmärrykseen. Kuten edellä on keskusteltu, lisäksi viime vuoden lopussa ja tämän vuoden alussa kansantalouden tuotanto on tilastojen tarkentumisen myötä kasvanut hieman aiemmin arvioitua nopeammin, mikä antaa kuluvaan vuoteen hieman paremman lähtökohdan. Nämä tekijät osaltaan vaikuttavat talousnäkömiin myönteisesti.

Luottamus talouteen edelleen hauras

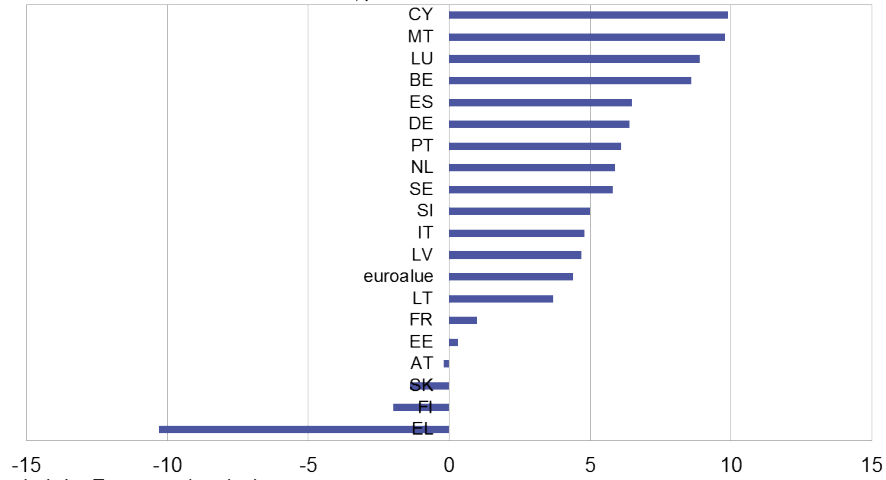
Koko talouden luottamus on parantunut viime vuodesta alkaen, mutta on edelleen selvästi tavanomaista heikompi. Luottamus on selvästi euroalueen heikoimpia. Ainoastaan Kreikassa luottamus on Suomea kielteisempi (kuvio 4).

Suomen talouden luottamusta painaa huomattavasti teollisuuden heikot näkymät. Teollisuuden luottamus on edelleen alavireinen eikä muutosta parempaan ole vielä havaittavissa. Sen sijaan muilla toimialoilla luottamus on kohentunut. Palvelualoilla luottamus on hieman pitkän aikavälin keskiarvoa alempana, ja rakennusalallakin tavallista korkeammalla. Vähittäiskaupan luottamus on parantunut ja lähellä tavanomaista.

Kuvio 4

Koko talouden luottamus yhä heikko

Koko talouden luottamusindikaattori, poikkeama omasta keskiarvosta

Lähde: Euroopan komissio

6.7.2016
eurojatalous.fi
32757@kokoTaloudenLuottamusPoikkeama

Kuluttajaluottamus on kohentunut vuodenvaihteesta lähtien ja tällä hetkellä lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa. Kuluttajabarometrissä kotitaloudet pitävät ajankohtaa erittäin otollisena lainanottoon.

Kulutuksen kasvu jatkunut

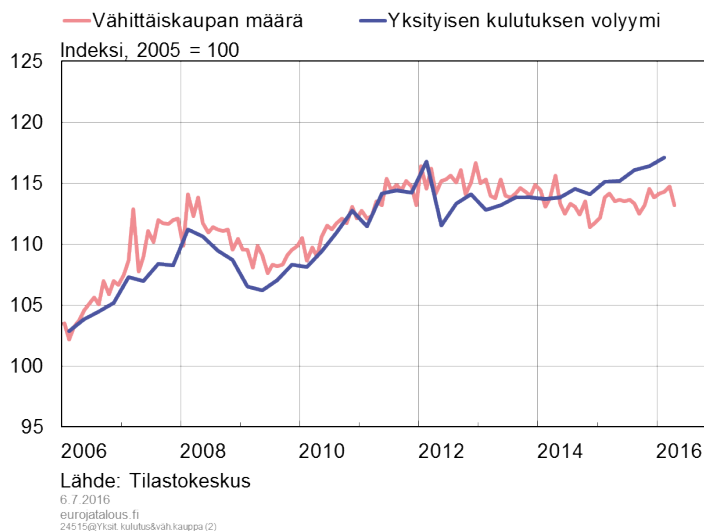
Yksityisen kulutuksen kasvu jatkui vuoden alussa vahvana. Kansantalouden neljännesvuositilinpäätöksen mukaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä yksityinen kulutus lisääntyi 1,7 % vuodentakaisesta. Kotitaloudet ovat lisänneet palveluiden ja varsinkin kestokulutushyödykkeiden kulutusta. Yksityinen kulutus onkin kohonnut jo yli viisi prosenttia korkeammalle tasolle kuin vuonna 2008.

Vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi huhtikuussa 1,9 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta ja moottoriajoneuvojen myynnin määrä jopa 12 %. Autojen ensirekisteröinnit lisääntyivät myös toukokuussa edellisvuodesta. Tammi-huhtikuussa vähittäiskaupan myyntivolyymit kasvoivat 1½ %, mutta arvo pysyi viime vuoden tasolla hintojen laskun seurauksena.

Yksityisen kulutuksen kasvua ovat tukeneet mm. alhaiset korot, matala säästämisaste, autoveron lasku ja hidas inflaatio. Myös kuluttajaluottamus on kohentunut, ja kotitalouksien kokema työttömyyden uhka on parantunut lähelle pitkän aikavälin keskiarvoa. Lisäksi sääntelyä on purettu vapauttamalla kaupan aukioloajat vuoden alusta alkaen.

Kuvio 5

Kulutus lisääntyi vuoden alussa

Vienti yhä vaikeuksissa, kauppataase jälleen alijäämäinen

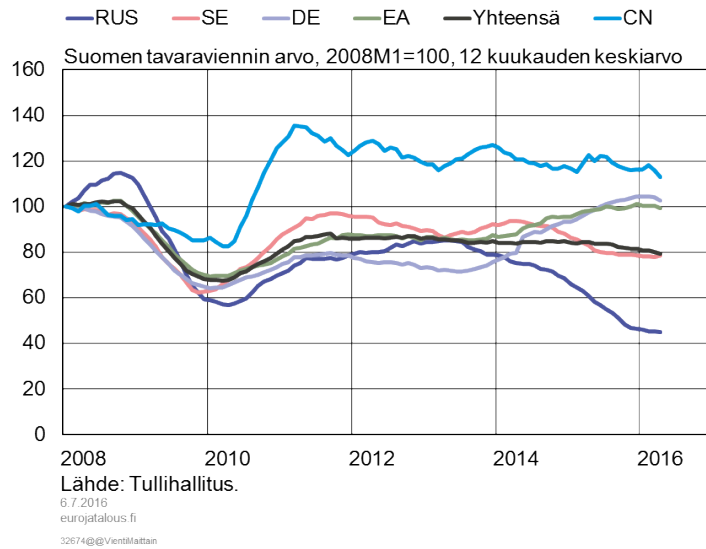
Suomen vienti on ollut vaikeuksissa pitkään ja vientimarkkinoiden menetys on ollut huomattava. Venäjälle suuntautuva vienti on lyhyessä ajassa kutistunut puoleen.

Neljännesvuositilinpäätöksen mukaan viennin määrä väheni vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 2,6 % vuodentakaisesta ja runsaan prosentin edellisestä neljänneksestä. Viennin väheneminen oli pääasiassa seurausta heikosti kehittyneestä tavaraviennistä, sillä palveluvienti pysyi edellisvuoden tasolla.

Tavarakauppa on jatkunut heikkona myös vuoden toisen neljänneksen alussa. Huhtikuussa Tullin mukainen tavarakaupan arvo väheni noin 10 % edellisestä vuodesta. Tavaraviennin arvo väheni laaja-alaisesti, sillä sekä euroalueelle ja EU:iin että EU:n ulkopuolelle suuntautuva vienti laski. Alkuvuonna vienti on vähentynyt lähes kaikkiin suuriin kauppakumppanimaihimme Saksaan, Venäjälle, Yhdysvaltoihin ja Iso-Britanniaan.

Kuvio 6

Vienti vähenee edelleen

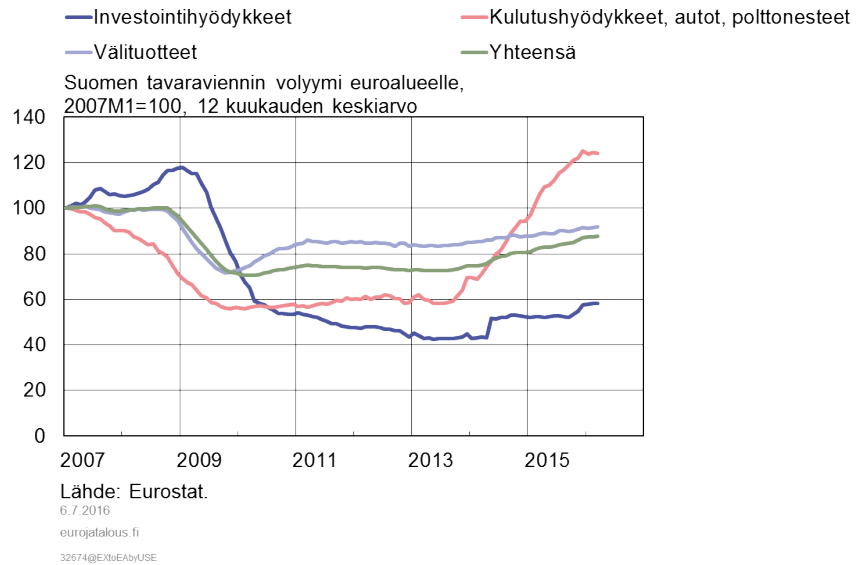

Myönteistä kuitenkin on, että euroalueelle suuntautuvan tavaraviennin volyymi on jatkanut kasvuaan vuoden alkupuolella. Vientihintojen laskun seurauksena tavaraviennin määrä euroalueelle lisääntyi tammi-maaliskuussa noin 3 % vuoden takaisesta. Sen sijaan euroalueen ulkopuolinen vienti oli heikkoa: viennin määrä EU:iin pysyi samalla tasolla ja vienti EU:n ulkopuolelle laski tuntuvasti.

Euroalueen talouden elpyminen on kasvattanut Suomen euroalueelle suuntautuvan tavaraviennin määrää jo muutaman vuoden ajan. Varsin voimakkaasti on lisääntynyt kulutushyödykkeiden (ml. autot ja polttonesteet) ja investointihyödykkeiden vienti (kuvio 7). Nämä ryhmät käsittävät sekä autojen että laivojen viennin Saksaan. Myös painoarvoltaan selvästi suurimman käyttöerän, välituotteiden, vienti kasvoi viime vuonna noin 4 prosenttia edellisvuodesta ja kasvu on jatkunut vuoden alussa.

Kuvio 7

Euroalue on viennin valopilkku

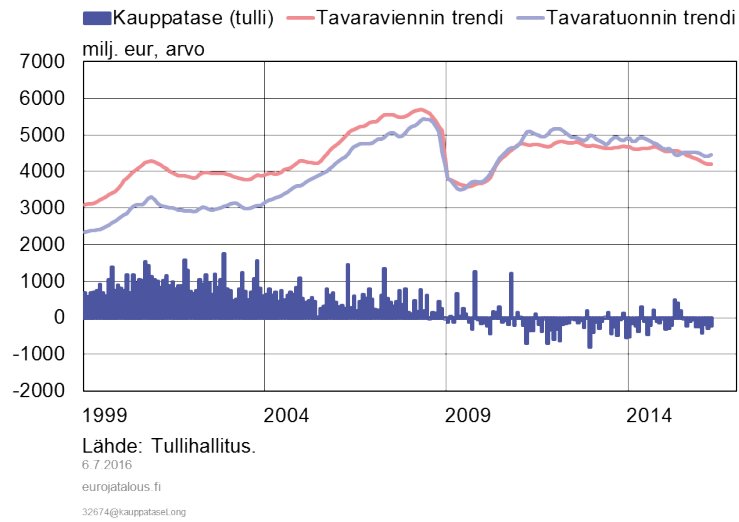
Viennin rakenne on muuttunut. Korkean teknologian osuus viennistä on vähentynyt selvästi. Vuonna 2008 Suomen tavaraviennistä jopa 18 % oli korkean teknologian tuotteita, kun vuonna 2015 näiden tuotteiden osuus oli kutistunut 7 prosenttiin. Myös viennin maarakenne on jonkin verran muuttunut. Venäjä on muutamassa vuodessa pudonnut viidenneksi suurimmaksi vientimaaksi. Vielä muutamia vuosia sitten Venäjä oli Suomen suurin kauppakumppani, mutta lyhyessä ajassa vienti Venäjälle on puolittunut. Yksistään vuonna 2015 Venäjälle suuntautunut tavaravienti väheni noin kolmanneksen. Vienti Yhdysvaltoihin on jo ohittanut Venäjälle suuntautuvan viennin, ja Yhdysvalloista on tullut Suomen kolmanneksi tärkein vientikumppani. Suomen vienti tärkeimpään vientimaahan, Saksaan, on lisääntynyt, ja sen osuus kokonaisviennistä on vahvistunut.

Tullin mukaan tuonnin arvo väheni tammi-huhtikuussa neljä prosenttia vuodentakaisesta. Tuonti EU:sta väheni kaksi prosenttia ja tuonti EU:n ulkopuolelta kuusi prosenttia. Tuonnin arvon laskussa on näkynyt pitkään öljyn maailmanmarkkinahinnan aleneminen. Huhtikuussa ensimmäistä kertaa pitkään aikaan öljyn tuonnin arvo lisääntyi ja samalla myös öljyjalosteiden lähes kaksi vuotta yhtäjaksoisesti jatkunut viennin arvon väheneminen päättyi.

Vaihtotase muuttui vuonna 2015 lievästi ylijäämäiseksi ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2010. Vaihtotaseen noin 300 milj. euron ylijäämä muodostui kauppataaseesta, sillä sekä tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen tase että palvelukaupan tase olivat alijäämäisiä. Kauppataaseen ylijäämä johtui öljyn ja muiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen voimakkaan laskun aiheuttamasta vaihtosuhteen paranemisesta.

Kuvio 8

Kauppatase jälleen alijäämäinen

2016 tammikuuhun mennessä tuontihinnat olivat laskeneet vuoden 2012 alun huipputasolta runsaat kahdeksan prosenttia. Aivan viime kuukausina tuontihinnat ovat kohonneet vientihintoja nopeammin ja vaihtosuhte lievästi heikentynyt. Kauppatase on vuoden alkupuolella jäänytkin jälleen alijäämäiseksi. Tammi-huhtikuussa kauppataseen alijäämää kertyi runsaan miljardin verran.

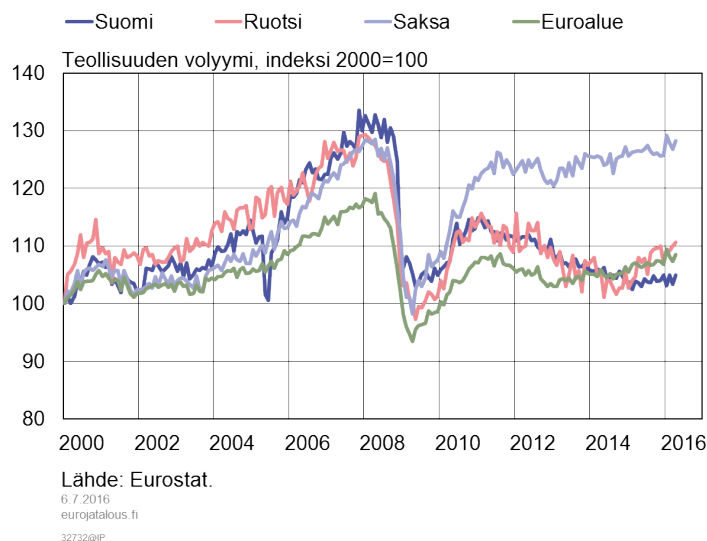
Teollisuudessa ei vielääkään kasvua

Teollisuustuotannon kasvua saadaan yhä odottaa. Teollisuuden saamien uusien tilauksien arvo on alkuvuonna vähentynyt laaja-alaisesti. Tammi-huhtikuussa teollisuuden uudet tilaukset supistuivat lähes 7 prosenttia edellisestä vuodesta. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tehdasteollisuuden tuottama arvonlisäyksen määrä väheni runsaan prosentin edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta ja hinnat laskivat.

Teollisuuden toimialoista varsinkin sähkö- ja elektroniikkateollisuuden arvonlisäys väheni tuntuvasti vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Myös metalliteollisuuden tuotanto supistui. Kaikilla teollisuudenaloilla arvonlisäys ei kuitenkaan vähentynyt. Tuotantoa lisäsivät sekä metsä- että kemianteollisuus. Metsäteollisuuden käyttöasteet ovatkin kohonneet jonkin verran tavallista paremmiksi.

Kuvio 9

Teollisuuden kasvua saadaan yhä odottaa

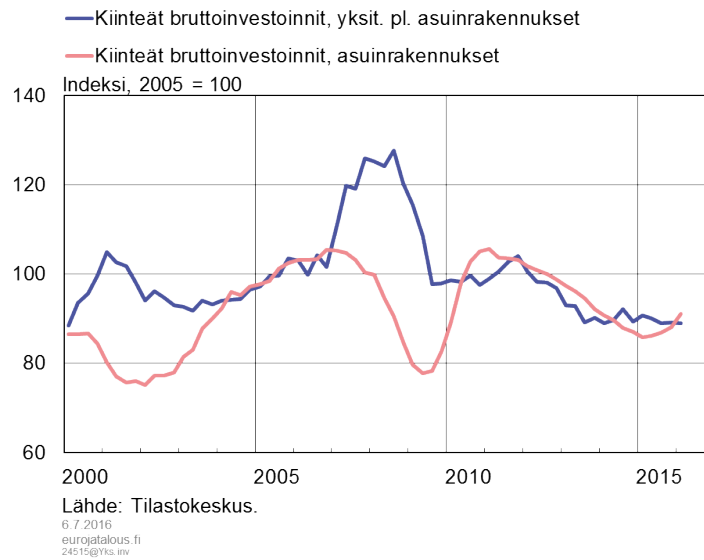
Rakennusinvestoinnit kääntyneet kasvuun

Yksityisten investointien neljä vuotta jatkunut supistuminen näyttäisi olevan päättymässä. Yksityiset investoinnit ovat lisääntyneet nyt kaksi neljännestä yhtäjaksoisesti. Yksityiset investoinnit lisääntyivät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä lähes prosentin edellisestä neljänneksestä. Julkiset investoinnit sen sijaan vähenivät.

Yksityiset investoinnit ovat lisääntyneet pääasiassa rakentamisen tukemana. Asuinrakennusinvestointien määrä kääntyi kasvuun viime vuoden aikana ja on vauhdittunut kuluvan vuoden alussa. Tuotannollisten investointien supistuminen on päättynyt, mutta selvää käännettä parempaan ei ole vielä nähty (kuvio 10).

Kuvio 10

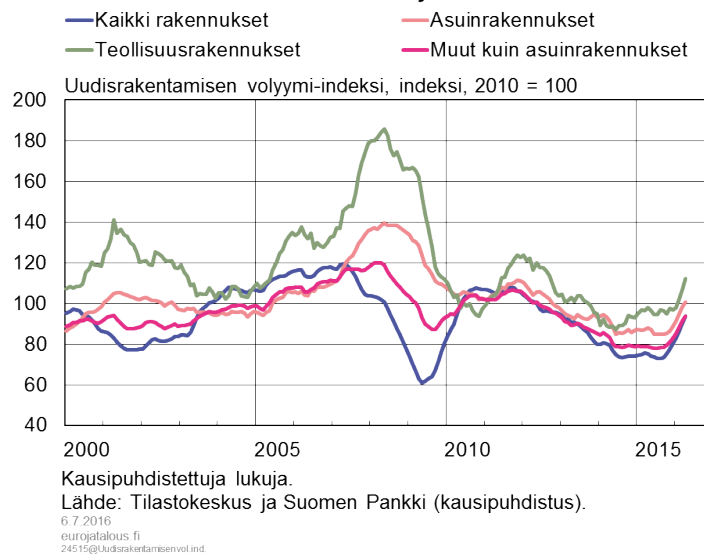
Tuotannollisten investointien lasku päättynyt

Rakentaminen kasvaa laaja-alaisesti. Uudisrakentamisessa vuoden 2015 aikana tapahtunut käänne on ollut voimakas. Erityisesti asuinrakentaminen on lisääntynyt selvästi, mutta kasvussa on myös teollisuusrakentaminen. Rakentamista tukee myös maa- ja vesirakennusinvestoinnit, jotka ovat kasvaneet jo kolmen vuoden ajan mm. suurten infrahankkeiden myötä. Vuoden alussa rakentamisen kasvu on kiihtynyt. Ensimmäisellä neljänneksellä rakennusinvestoinnit lisääntyivät 7 % edellisen vuoden vastaavaan verrattuna ja asuinrakennusinvestoinnit 8 %. Samaan suuntaan osoittaa myös rakennusalan palkkasumma, joka nousi tammi-huhtikuussa runsaat 8 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Kuvio 11

Rakentaminen kasvaa laaja-alaisesti

Vuoden 2015 lopulla myönnettyjen asuinrakennuslupien voimakas kasvu näkyy tänä vuonna asuinrakentamisen määrässä. Viime vuoden jälkipuoliskolla myönnettiin kuutiomäärillä mitattuna asuinrakennuslupia yli kymmenen prosenttia vuoden takaista enemmän ja asuinrakennuksia aloitettiin vajaat 30 prosenttia enemmän. Tammi-huhtikuussa asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien (9 %) ja aloitusten (24 %) kuutiomäärien kasvu jatkui viime vuodesta. Asuinrakennuslupia on haettu erityisesti kerrostalorakentamiseen.

Rakennusalan myötätuuli näkyy myös pehmeässä datassa. Rakennusalan kyselyissä tuotantoa rajoittavaksi tekijäksi nostetaan aiempaa enemmän pula työvoimasta. Samaan aikaan tuotantoa rajoittaa edelleen riittämätön kysyntä, joskin sen osuus on kääntynyt selvään laskuun. Pulaa materiaalista ja laitteista ei nähdä keskeisenä kasvun esteenä. Rakennusalan odotukset hintojen kehityksestä ovat kääntyneet ja kohonneet aivan viime kuukausina pitkän aikavälin yläpuolelle.

Rakennuskustannukset ovat kuitenkin kehittyneet maltillisesti. Rakennuskustannukset kohosivat tammi-toukokuussa vain 0,4 % edellisestä vuodesta. Kustannusten kasvuun vaikutti työpanoskustannusten 1 % nousu. Kokonaiskustannusten nousua puolestaan hidasti tarvikkepanosten hintojen lasku -0,2 prosentilla edellisestä vuodesta.

Työttömyysaste kääntynyt laskuun

Työmarkkinoilla on näkynyt viime vuoden aikana myönteisiä merkkejä. Viime vuoden kesällä työttömyysasteen nousu pysähtyi ja on sen jälkeen kääntynyt laskuun (kuvio 12). Toukokuussa työttömyysasteen trendi oli 8,9 prosenttia. Työttömyysasteen alenemisesta huolimatta työttömien lukumäärä on edelleen erittäin korkealla tasolla. Työvoimatutkimuksen mukaan toukokuussa työttömiä työnhakijoita^[4] oli lähes 240 000. Työttömyyden korkean tason lisäksi myös piilotyöttömien määrä on edelleen huomattava, ja se pysyi samalla tasolla kuin vuosi sitten. Huolta aiheuttaa myös edelleen lisääntyvä pitkäaikaistyöttömyys.

4. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen trendi.

Kuvio 12

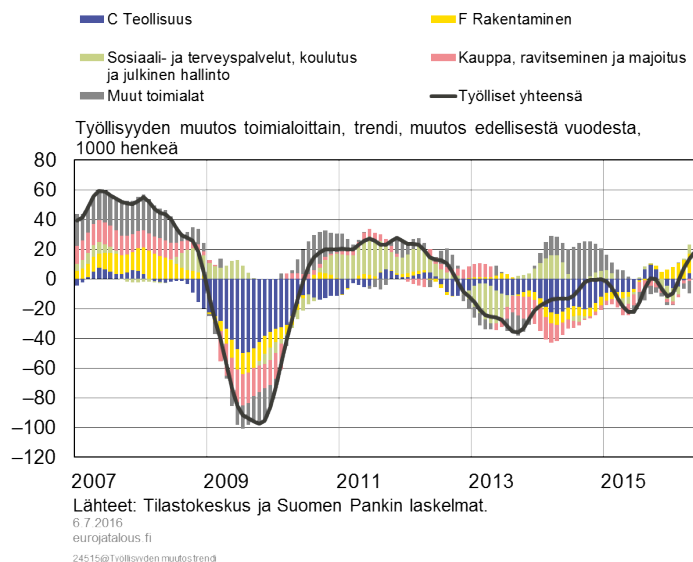
Työttömyysaste kääntynyt laskuun

Työllisyyden supistuminen näyttää tällä hetkellä päättyneen ja viime aikoina työllisyyden trendi on kääntynyt lievään kasvuun. Työllisyyden kasvun taustalla on pääasiassa rakennusalan parantunut työllisyystilanne. Viime vuosien aikana teollisuudesta on hävinnyt hyvin nopeassa tahdissa työpaikkoja. Nyt vaikuttaa siltä, että teollisuuden työpaikkojen väheneminen olisi pysähtynyt (kuvio 13).

Kuvio 13

Rakennuslalle syntynyt työpaikkoja

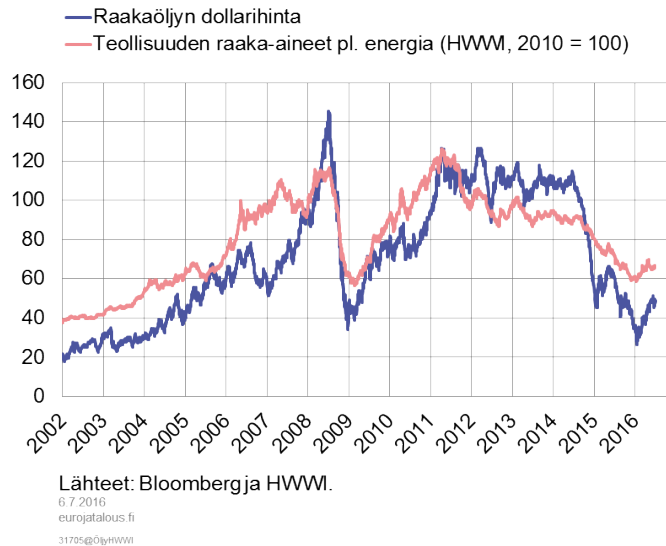
Halpa öljy painaa edelleen kuluttajahintoja

Teollisuuden raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ovat edelleen alhaisella tasolla viime kuukausien noususta huolimatta. Vuodenvaihteessa öljyn maailmanmarkkinahinta

laski jopa alle 30 Yhdysvaltain dollariin, mutta on sen jälkeen kivunnut vajaaseen 50 dollariin. Myös muiden teollisuuden raaka-aineiden hinnan lasku loppui vuodenvaihteeseen (kuvio 14).

Kuvio 14

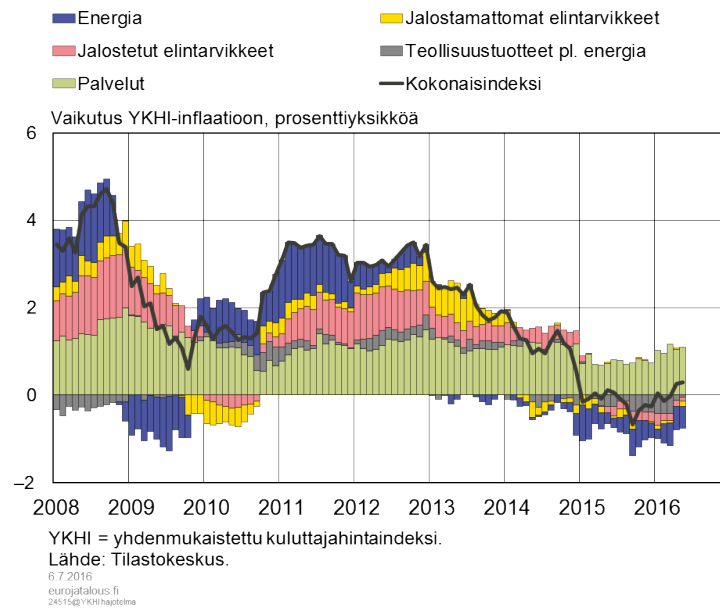
Raaka-aineiden hinnat hieman nousseet

Öljyn ja muiden raaka-aineiden kansainvälinen hintakehitys on näkynyt myös kotimaan kuluttajahinnoissa. Merkittävien kuluttajahintojen painanut erä on ollut jo pitkään energian hinta (kuvio 15). Huhtikuussa inflaatio palasi lievästi positiiviseksi, ja myös toukokuussa hinnat nousivat hieman. Toukokuussa yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi kohosi 0,3 % edellisestä vuodesta. Inflaatiota hillitsi edelleen alhainen energian hinta sekä mm. vähittäiskaupan kilpailun kiristymisestä seurannut elintarvikkeiden hintojen aleneminen. Teollisuustuotteiden hintojen laskeva vaikutus on viime kuukausien aikana poistunut. Veromuutosten vaikutus inflaatioon oli 0,1 %-yksikköä.

Kuvio 15

Inflaatio palasi positiiviseksi

Avainsanat

yksityinen kulutus, talouskasvu, bruttokansantuote, vienti, inflaatio, työttömyys, investoinnit, brexit